

Informatīvais materiāls

par rīcībām rūpnieciskās avārijas gadījumā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem SIA "Ventamonjaks" amonjaka pārkraušanas terminālī



Šī informatīvā materiāla mērķis ir informēt SIA „Ventamonjaks” termināla apkārtņē dzīvojošos iedzīvotājus un tuvumā izvietoto uzņēmumu darbiniekus par iespējamo apdraudējumu un nepieciešamo rīcību avāriju gadījumā SIA „Ventamonjaks” terminālī.

Informatīvais materiāls izstrādāts atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumu Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” 69. punkta prasībām.

SIA „Ventamonjaks”, saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.131, ir izstrādāts objekta Drošības pārskats, kas iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā, un Civilās aizsardzības plāns, kas iesniegts Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā.

SIA „Ventamonjaks” apliecina, ka amonjaka pārkraušanas terminālim Dzintaru ielā 66, Ventspilī piemēro normatīvos aktus par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem, kā arī apstiprina, ka uzņēmuma atbildīgā persona ir iesniegusi iesniegumu par bīstamām ķīmiskajām vielām Valsts vides dienestā.

30/03/2016

INFORMĀCIJA PAR OBJEKTU:

SIA „Ventamonjaks” ir amonjaka pārkraušanas terminālis, kurš savu saimniecisko darbību veic Ventspils brīvdostas teritorijā – Ventas upes labajā krastā, ostas termināļu teritorijā. Šajā teritorijā izvietoti vairāku ostas uzņēmumu rezervuāru parki, ražošanas un noliktavu ēkas un citi inženiertehniski objekti naftas un ķīmisko produktu pārkraušanai.

UZŅĒMUMA ĪPAŠNIEKS:

SIA „Ventamonjaks” īpašnieks ir SIA „DESPINA CAPITAL” (reģ. Nr. 41203050838).

ATBILDĪGĀS PERSONAS:

Ministru kabineta noteikumu Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” prasību izpildei par atbildīgo personu norīkots SIA „Ventamonjaks” tehniskais direktors Vjačeslavs Verņuks.

ATRAŠANĀS VIETA:

Dzintaru iela 66, Ventspils, LV-3602, Latvija

KONTAKTI UN PAPILDUS INFORMĀCIJAS IEGŪŠANAS IESPĒJAS:

Papildus informācija par objektu un tā drošības sistēmu aprakstīta drošības pārskatā. Drošības pārskats ir pieejams SIA “Ventamonjaks” administrācijas telpās Ventspilī, Dzintaru iela 66. Interesenti ar dokumentu var iepazīties iepriekš piesakoties pa tālruni: +371 63660902 vai e-pastu: office@ventamonjaks.lv

DARBĪBAS APRAKSTS

SIA „Ventamonjaks” teritorijā ir izvietots tehnoloģiskais aprīkojums amonjaka :

- noliešanai no dzelzceļa cisternām;
- saņemšanai no tankkuģiem;
- uzglabāšanai izotermiskos rezervuāros;
- iekraušanai tankkuģos;
- iekraušanai autocisternās.

Amonjaks objektā pamatā tiek saņemts pa dzelzceļu, bet paredzēta arī iespēja to piegādāt pa jūras ceļu. Dzelzceļa cisternas nolej divās dzelzceļa estakādēs. Cisternas iztukšo izmantojot kompresoru radītu spiedienu. Caur stabilizācijas tvertni pa virszemes cauruļvadu līniju amonjaks tiek padots uz aprīkojumu, kas nodrošina tā atdzesēšanu, spiediena samazināšanu un pārsūkņēšanu uzglabāšanas rezervuāros.

Amonjaka uzglabāšanai izmanto divus izotermiskus rezervuārus, kuros viela atrodas atdzesētā stāvoklī pie temperatūras -33°C bez paaugstināta spiediena. Šādos apstākļos amonjaks ir šķidrā stāvoklī, kas ir drošākais uzglabāšanas veids šai vielai.

Transportēšanai klientiem, no uzglabāšanas tvertnēm, ar iekraušanas sūkņu palīdzību pa virszemes cauruļvadu līnijām amonjaku padod uz tankkuģu piestātni, kur tiek veikta tā iekraušana tankkuģos. Šīs pašas pārsūkņēšanas līnijas var tikt izmantotas amonjaku saņemot no tankkuģiem, ko nodrošina ar tankkuģu sūkņiem.

Objektā iespējama arī amonjaka uzpilde autocisternās, tā piegādei klientiem, taču pēdējo gadu laikā šāda operācija netiek veikta.

Viss tehnoloģiskais process noris slēgtā ciklā, kas nozīmē, ka amonjaka pārkraušana un uzglabāšana notiek tikai hermētiskās iekārtās un cauruļvados, bez fiziska kontakta ar apkārtējo vidi.

Amonjaka pārkraušanas tehnoloģisko procesu drošību nodrošina automatizēta procesa vadības, kontroles un drošības sistēma. Visu tehnoloģisko procesu vadība, uraudzība, kā arī rīcības neparedzētās situācijās ir reglamentētas uzņēmuma dokumentācijā.

Tehnoloģiskajā procesā vai tā noviržu gadījumā radušos izmešus, kas satur amonjaku, sadedzina objektā uzstādītā lāpas iekārtā. Lāpas iekārtas darbību nodrošina ar sašķidrinātu naftas gāzi, kuras uzglabāšanai objektā izvietota speciāla noliktava.



INFORMĀCIJA PAR BĪSTAMAJĀM VIELĀM

Informācijas par SIA „Ventamonjaks” bīstamo vielu daudzumiem objektā ir pieejama Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes izsniegtajā B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā.

AMONJAKS

CAS N. 7664-41-7

Vielai raksturīgās bīstamības:



H331 :Toksisks ieelpojot



H314 : Izraisa smagus ādas apdegumus un acu bojājumus



H280: Satur gāzi zem spiediena; karstumā var eksplodēt
H221 : Uzliesmojoša gāze



H400 : Ļoti toksisks ūdens organismiem

Amonjaks ir toksiska, bezkrāsaina gāze ar asu, smacējošu ožamā spirta smaku, kas ir vieglāks par gaisu un labi šķīst ūdenī.

Amonjaka smaka sajūtama pie koncentrācijas 3 mg/m³, pieļaujamā koncentrācija darba vidē ir 14 mg/m³, saukārt kairinājumu cilvēks sajūt pie 379 mg/m³.

Uzglabāšanas un transportēšanas vajadzībām amonjaku sašķidrina samazinot tā temperatūru.

Noplūstot sašķidrinātam amonjakam, temperatūras atšķirību ietekmē šķidrums strauji iztvaiko, piesaistot ūdeni, kas veido redzamu, ātri gaistošu mākonī.

Saskarsmē ar gāzi var izraisīt šķavas, asarošanu, klepu, aizdusu, galvassāpes. Smagākos gadījumos elpavadu spazmas un sirds nepietiekamība.

Saskarē ar šķidrumu sagaidāma krioģēna iedarbība (apsaldējumi).

Pirmā palīdzība gadījumā, ja nonāk saskarsmē:

- Pēc ieelpošanas cietušo nogādāt svaigā gaisā, nepieciešamības gadījumā veikt atdzīvināšanas pasākumus.
- Pēc saskares ar ādu un acīm nekavējoties skalot ar vēsu, tekošu ūdeni.
- Pēc norīšanas neizraisīt vemšanu, izskalot ar ūdeni muti un dot dzert vēsu ūdeni ne vairāk kā 200ml.

Jebkurā gadījumā organizēt neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu.

SAŠĶIDRINĀTĀ NAFTAS GĀZE

CAS N. 74-98-6

Vielai raksturīgās bīstamības:



H220 : Īpaši viegli uzliesmojoša gāze



H280: Satur gāzi zem spiediena; karstumā var eksplodēt

Nafta gāze ir bezkrāsaina, viegli uzliesmojoša gāze, kas ir smagāka par gaisu un nešķīst ūdenī. Uzglabāšanas un transportēšanas vajadzībām naftas gāzi sašķidrina paaugstinot tās spiedienu.

Ņemot vērā, ka naftas gāze ir smagāka par gaisu, nonākot apkārtējā vidē tā uzkrājas zemās vietās. Izplūstot sašķidrinātai naftas gāzei veidojas šķidruma peļķe, kura iztvaiko un kurai ir krioģēna iedarbība.

Sašķidrinātai naftas gāzei nav toksiska iedarbība, bet izspiežot skābekli tā izraisa elpas trūkumu, galvassāpes, vājumu, līdzsvara traucējumus un vemšanu.

Pirmā palīdzība gadījumā, ja nonāk saskarsmē - pēc gāzes ieelpošanas cietušo nogādāt svaigā gaisā, nepieciešamības gadījumā veikt atdzīvināšanas pasākumus.

INFORMĀCIJA PAR RŪPNIECISKĀS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBU UN RISKA FAKTORIEM

Normālos ekspluatācijas apstākļos iekšējie riska avoti objektā ir :

- dzelzceļa cisternu noliešanas estakādes;
- amonjaka pārsūkņēšanas cauruļvadu sistēma,
- amonjaka sūkņi un kompresori;
- amonjaka starptvertnes, līnijvertnes, kondensatori un separatori;
- amonjaka glabāšanas izotermiskie rezervuāri;
- kuģu kraušanas iekārtas piestātnē;
- automašīnu uzpildīšanas vieta;
- sašķidrinātās naftas gāzes piegādi, uzglabāšanu un amonjaka tvaiku sadedzināšanas lāpas darbību nodrošinošais aprīkojums.

Objektam ir veikts industriālā riska novērtējums, kurā analizēti riska faktori, kas var izraisīt avārijas katrā no tehnoloģiskajiem objektiem. Riska novērtējums iekļauts objekta drošības pārskatā.

Galveno bīstamību var radīt bīstamo ķīmisko vielu izplūde no tehnoloģiskajām iekārtām. Atkarībā no bīstamās vielas īpašībām un izplūdušā apjoma avārijas SIA "Ventamonjaks" tehnoloģiskajās iekārtās var radīt:

- toksiska amonjaka mākoņa izplatību;
- kriogēnu iedarbību, tiešas saskarsmes gadījumā ar izplūdušu sašķidrinātu amonjaku vai naftas gāzi;
- ugunsgrēku vai sprādzienu sašķidrinātās naftas gāzes izplūdes gadījumā.

Avārijas sekas ārpus objekta teritorijas var izplatīties liela apjoma amonjaka izplūdes gadījumā.

Kopējās objekta bīstamības raksturošanai izmantots individuālā riska novērtējums, kurā apkopota visu termināli iespējamo avāriju seku un to varbūtības radītais kopējais apdraudējums cilvēkam.

Atbilstoši starptautiskām rekomendācijām:

- par nepieļaujama riska zonu, šāda tipa uzņēmumiem uzskatāma individuālā riska zona $> 1 \times 10^{-5}$ gadā. Šajā zonā nebūtu vēlams ar bīstamā uzņēmuma darbību nesaistītu cilvēku pastāvīga uzturēšanās.
- individuālā riska zonā 1×10^{-5} līdz 1×10^{-6} gadā var uzturēties ar bīstamo objektu nesaistīti cilvēki un var tikt veiktas atsevišķas citas darbības, taču šajā zonā esošie iedzīvotājiem jābūt gataviem avārijas situācijām, līdz ar to uzņēmums tiem regulāri sniedz informācija par objekta bīstamību un rīcību avārijas gadījumā.
- individuālā riska zonā $< 1 \times 10^{-6}$ gadā individuālā riska līmenis ir akceptējams, tomēr liela apjoma avārijas gadījumā iedzīvotāji var tikt apdraudēti, līdz ar to jābūt gataviem atbilstoši rīkoties saņemot informāciju par avāriju SIA "Ventamonjaks" amonjaka terminālī;



Individuālā riska zonas ap SIA "Ventamonjaks" amonjaka pārkraušanas kompleksu

RĪCĪBA RŪPNIECISKĀS AVĀRIJAS GADĪJUMĀ

Ventspils pilsētas iedzīvotāju brīdināšanai avārijas gadījumā SIA "Ventamonjaks" amonjaka pārkraušanas termināli paredzēts izmantot:

- Trauksmes sirēnas (trauksmes sirēna var atskanēt no termināļa un no pilsētas);
- VUGD un Ventspils pašvaldības operatīvos dienestus.



Ja Jūs dzirdat atskanam nepārtrauktu skaņas sirēnu, nekavējoties jāieslēdz radio vai televīzija, kur tiks pārraidīta informācija par notikušo un nepieciešamajām iedzīvotāju rīcībām!

RADIO STACIJAS: Latvijas radio 2 - 103.0 FM ; SWH radio - 105.4 FM ; Star FM - 105.0 FM

RĪCĪBA ATRODOTIES TELPĀS :

Aizveriet un noblīvējiet (ar ūdenī samitrinātu audumu) logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus un izslēdziet kondicionierus.

Aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojot vājā citronskābes šķīdumā, vai vienkārši ūdenī samērcētus vates-marles apsējus un citus vairākkārt salocītus gaisa caurlaidīgus materiālus. Ja iespējams, pārliecinieties, vai Jūsu kaimiņi zina par avāriju un vai prot atbilstoši rīkoties. Atstājiet drošās telpas tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas (televīzija, radio, skaļruņi).

RĪCĪBA ATRODOTIES ĀRPUS TELPĀM :



Nelietojiet atklātu uguni, pārtrauciet jebkurus uguns darbus!

Saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot amonjaka smaku, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi dodieties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem).

Ja Jums ir apgrūtināta elpošana, izmantojiet gāzmasku ar ABEK markas filtru vai samērcējiet jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni un elpojiet caur to. Ja tas nav iespējams, veiciet īsas, sekas ieelpas.

Ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, griezieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet neatliekamo medicīnisko palīdzību pa tālruni :



112 ; 113

EVAKUĀCIJA :

Par objektā notikušu avāriju iedzīvotājus paredzēts brīdināt ar pilsētā uzstādīto sirēnu palīdzību. Blakus esošo uzņēmumu apziņošanai, papildus paredzēts izmantot tālruni. Iedzīvotājiem informācija par evakuācijas nepieciešamību un tās kārtību tiks paziņota plašsaziņas līdzekļos vai ar glābšanas dienestu vai policijas skaļruņu palīdzību.

Evakuācijas gadījumā, ņemiet līdzi personu apliecinošus dokumentus, naudu un pirmās nepieciešamības priekšmetus. Pirms evakuācijas noslēdziet elektropadevi, gāzes un ūdens padevi. Paziņojiet kaimiņiem par izziņoto evakuācijas nepieciešamību un palīdziet bērniem, invalīdiem un vecākiem cilvēkiem sagatavoties evakuācijai.

OBJEKTA AVĀRIJGATAVĪBA

Objektā īstenotās preventīvās un drošības darbības ir vērstas uz avāriju nepieļaušanu un termināli īstenotā darbība tiek organizēta, lai ievērotu Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās prasības.

SIA „Ventamonjaks” ir noslēgts līgums par SIA „Ventamonjaks serviss” ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pakalpojumiem. SIA „Ventamonjaks serviss” ugunsdzēsības un glābšanas dienests ir ar atbilstošu kompetenci, un tā rīcībā ir nepieciešamais inventārs, aprīkojums un tehnika, lai atbilstoši rīkotos rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī īstenotu preventīvos pasākumus iespējamo avārijas seku samazināšanā, ierobežošanā vai likvidēšanā.

SIA „Ventamonjaks” apstiprina, ka objektā ir izveidota trauksmes un apziņošanas sistēma.

Termināli izstrādāts Drošības pārskats un Civilās aizsardzības plāns. Šajos dokumentos apkopota informācija par objektu, tā tehnisko drošības līmeni, darba organizāciju, apskatīta tā bīstamība no avāriju riska viedokļa un noteikti operatīvie pasākumi avārijas gadījumos. Papildus objekta Civilās aizsardzības plānam, vispārējās rīcības plāns avārijas un iespējamā apdraudējuma gadījumā ir Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tīmekļvietnē.

Civilās aizsardzības plāns reglamentē kārtību darbībām, kas jāievēro produktu noplūdes, ugunsgrēka, dabas katastrofu, ārējo avāriju un citu apdraudējumu gadījumā.

Apstiprinām, ka uzņēmumā ir izstrādāta kārtība kādā saskaņā ar objekta Civilās aizsardzības plānu atbildīgā persona sadarbībā ar VUGD un citiem operatīvajiem dienestiem veic reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus nevēlamu notikumu vai rūpnieciskās avārijas gadījumā.

Uzmanību! Avārijas gadījumā ievērojiet operatīvo dienestu rīkojumus, instrukcijas vai prasības.

Kur zvanīt ārkārtas situācijās?



Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

112



Valsts policija

112 vai 110



Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

112 vai 113

